

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Републичког завода за стандардизацију и метрологију
за период 01.01- 31.12.2021. године**

Број: РВ033-22

Бања Лука, 28.04.2022. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	7
	1. Увод.....	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	7
	4. Набавке.....	8
	5. Припрема и доношење буџета.....	9
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	10
	6.1.1. Приходи и примици.....	10
	6.1.2. Расходи и издаци.....	10
	6.2. Имовина, обавезе и извори	12
	6.2.1. Имовина.....	12
	6.2.2. Обавезе.....	14
	6.2.3. Извори и промјене на нето имовини.....	14
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	14
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	15
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	15

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Републичког завода за стандардизацију и метрологију који обухватају Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01, Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05, Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2021. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Републичког завода за стандардизацију и метрологију, истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2021. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2000-2810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Републичког завода за стандардизацију и метрологију чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Републичког завода за стандардизацију и метрологију ослањају се на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2021. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године није извршен у складу са чланом 4. став (1) тачка 2) и чланом 20. став (1) тачка 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер није извршен попис пословног простора узетог у закуп и

примљених мјеница, а извјештај о попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописаних потраживања и обавеза.

Као што је наведено под тачкама 6.1.2. и 6.2.1.1. извјештаја:

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и издаци за нематеријалну непроизведену имовину су прецијењени, а остала краткорочна разграничења и остали издаци по основу датих аванса у иностранству су потцијењени за износ од 7.948 КМ, јер дати аванси за нефинансијску имовину у сталним средствима и издаци за нематеријалну непроизведену имовину, који нису затворени на дан билансирања, нису класификовани у складу са чланом 79. став (2) и (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта

ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 28.04.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Републичког завода за стандардизацију и метрологију за 2021. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Републичког завода за стандардизацију и метрологију за 2021. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Републичког завода за стандардизацију и метрологију обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Републичког завода за стандардизацију и метрологију.

Бања Лука, 28.04.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) врши попис имовине узете у закуп и примљених мјеница и да Извјештај о попису садржи податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису, као и упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине (потраживања) и обавеза, како је то прописано чланом 4. став (1) тачка 2) и чланом 20. став (1) тачка 2) и 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) изврши процјена Oracle лиценце у складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и иста класификује као нематеријална непроизведена имовина у складу са чланом 35. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 3) дати аванси за нефинансијску имовину у сталним средствима и издаци за нематеријалну непроизведену имовину, који нису затворени на дан билансирања, класификују у складу са члановима 79. став (2) и (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 4) у оквиру ванбилансних позиција евидентирају примљене мјенице и основна средства узета у закуп у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) успостави Помоћна књига нефинансијске имовине у сталним средствима у складу са чланом 11. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 2) накнаде трошкова превоза запослених приликом доласка на посао и повратка са посла обрачунавају у висини пуне цијене мјесечне карте у складу са чланом 4 став (1) Упутства о начину обрачуна трошкова превоза запослених у органима управе Републике Српске,
- 3) у циљу успостављања система финансијског управљања и контроле идентификују и процијене ризици и изради стратегија управљања ризицима у складу са тачкама 22.6. Упутства о начину и поступку провођења финансијског управљања и контроле и ажурирају интерна акта у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и другом важећом законском и подзаконском регулативом,
- 4) објављују обавјештења о додјели уговора и основни елементи уговора, као и да се извјештаји о проведеном поступку набавке достављају у предвиђеном року, у складу са чланом 74. став (1) и чланом 75. став (1) и (2) Закона о јавним набавкама и чланом 11. став (3) Упутства о условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја у поступцима јавних набавки у информационом систему „Е-набавке”.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2021. годину и Одлука о усвајању Ребаланса буџета за 2021. годину;
- Закон о трезору;
- Закон о фискалној одговорности, члан 4, 9 -11;
- Закон о стандардизацији у Републици Српској;
- Закон о метрологији у Републици Српској;
- Закон о контроли предмета од драгоцених метала у Републици Српској;
- Закон о државним службеницима;
- Закон о раду, члан 205;
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о доприносима;
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Правилник о поступку директног споразума;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Републичког завода за стандардизацију и метрологију;
- Правилник о начину израде и садржаја кадровског плана у републичким органима управе;
- Одлука о висини и начину плаћања накнада за верификацију мјерила и других послова из области метрологије;
- Одлука о висини и начину плаћања трошкова у вези са испитивањем и жигосањем предмета од драгоцених метала;
- Упутство о начину обрачуна трошкова превоза запослених у органима управе Републике Српске;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;
- Одлука о висини наканде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Републички завод за стандардизацију и метрологију (у даљем тексту: Завод) основан је као републичка управна организација у складу са чланом 39. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске” број 115/18 и 111/21), а обавља управне и друге послове у складу са чланом 49. наведеног закона.

Завод је у саставу Министарства привреде и предузетништва Републике Српске.

Предмет ове ревизије су појединачни финансијски извјештаји Завода за 2021. годину сачињени на основу трансакција евидентираних у оквиру Главне књиге трезора (у даљем тексту: ГКТ) на фонду 01 (општи фонд).

Средства за финансирање рада Завода се обезбјеђују у буџету Републике Српске.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Завода није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Код провођења финансијске ревизије Завода за 2021. годину, ревизија се није бавила провођењем препорука из претходног ревизорског извјештаја, због временске дистанце која је протекла од последњег ангажовања Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске на ревизији финансијских извјештаја 2009. године.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста („Службени гласник Републике Српске” број 42/10, 110/10, 51/11 и 20/12), у Заводу је систематизовано 31 радно мјесто са 31 извршиоцем, од чега је 27 државних службеника (укључујући и два именована лица - директора и замјеника директора) и 4 намјештеника.

На дан 31.12.2021. године било је запослено 10 извршилаца од чега 7 државних службеника (два именована лица) и 3 намјештеника.

Помоћна књига нефинансијске имовине у сталним средствима није успостављена на начин како је то прописано. Иста се води у ексел табелама, што није у складу са чланом 11. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 94/15 и 78/20).

Накнада трошкова превоза запослених приликом доласка на посао и повратка са посла, коју остварују три запослена, обрачуната је у већем износу од износа пуне цијене мјесечне карте, што није у складу са чланом 4. став (1) Упутства о начину обрачуна трошкова превоза запослених у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 78/16).

Завод је обавио редован годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године. Пописом није обухваћен пословни простор узет у закуп и четири мјенице примљене као инструменти обезбјеђења наплате потраживања, што није у складу са чланом 4. став (1) тачка 2) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске” број 45/16 и 113/21), а извјештај о попису не садржи податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману

лица ангажованих на попису, као ни упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописаних потраживања и обавеза, што није у складу са чланом 20. став (1) тачкама 2) и 3) Правилника.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске” број 1/22), Завод је сачинио годишњи извјештај, електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2021. годину са прилозима.

У 2021. години су завршене активности на дефинисању (попису и опису) кључних пословних процеса, а у току ревизије директор је донио Одлуку о усвајању књиге пословних процеса, као што је прописано тачком 22. под 3, 4. и 5. Упутства о начину и поступку провођења финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске” број 99/17). Нису идентификовани и процијењени ризици и израђена стратегија управљања ризицима (тачка 22.6. упутства) и није извршено ажурирање постојећих интерних аката (Правилника о интерним контролним поступцима, Правилника о накнадама и другим личним примањима запослених и др.) у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и другом важећом законском и подзаконском регулативом.

Сходно наведеном и у тачкама 4. и 6. извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбједи истинито и фер извјештавање.

Препоручује се директору да обезбједи да се:

- **успостави Помоћна књига нефинансијске имовине у сталним средствима у складу са чланом 11. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,**
- **накнаде трошкова превоза запослених приликом доласка на посао и повратка са посла обрачунавају у висини пуне цијене мјесечне карте у складу са чланом 4 став (1) Упутства о начину обрачуна трошкова превоза запослених у органима управе Републике Српске,**
- **врши попис имовине узете у закуп и примљених мјеница и да Извјештај о попису садржи податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису, као и упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине (потраживања) и обавеза, како је то прописано чланом 4. став (1) тачка 2) и чланом 20. став (1) тачка 2) и 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,**
- **у циљу успостављања система финансијског управљања и контроле идентификују и процијене ризици и изради стратегија управљања ризицима у складу са тачкама 22.6. Упутства о начину и поступку провођења финансијског управљања и контроле и ажурирају интерна акта у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и другом важећом законском и подзаконском регулативом.**

4. Набавке

Планом јавних набавки и измјенама и допунама плана у Заводу за 2021. годину, планиране су набавке у укупном износу од 26.930 КМ без урачунатог пореза на додату вриједност (у даљем дијелу текста: ПДВ). Планирано је 19 поступака јавних набавки.

Према извјештају о реализацији у току 2021. године проведено је 19 поступака јавних набавки (један преговарачки поступак без објаве обавјештења и 18 поступака путем

директног споразума) и уговорена је вриједност јавних набавки у укупном износу од 27.484 КМ (без ПДВ-а).

Ревизијским испитивањем је обухваћено 7 поступака јавних набавки (један преговарачки поступак без објаве обавјештења и шест директних споразума) укупне уговорене вриједности 21.834 КМ (без ПДВ-а), што чини 79% од укупно уговорених јавних набавки за 2021. годину.

Испитане су набавке (без ПДВ-а) стручне литературе „Српски стандарди“ (у даљем тексту: стандарди) 7.948 КМ, жигова у облику наљепница за верификацију мјерила (5.400 КМ), металних жигова за верификацију мјерила (5.160 КМ), клима уређаја (1.660 КМ), ауто гума за службено возило (581 КМ), те услуга систематског прегледа радника (1.982 КМ) и осигурања службеног возила (719 КМ).

Код провођења набавке стандарда путем преговарачког поступка без објаве обавјештења чланови комисије нису потписали изјаву о непристрасности и повјерљивости, те непостојању сукоба интереса нити је Комисија донијела Пословник о раду комисије, што није у складу са чланом 7. став (4) и чланом 9. став (2) Правилника о успостављању и раду комисије за набавке. Завод није објавио обавјештење о додјели уговора за набавку стандарда, није доставио извјештај Агенцији за јавне набавке, те није објавио основне елементе уговора на својој веб страници, што није у складу са чланом 74. став (1) и чланом 75. став (1) и (2) Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске” број 38/14).

Код поступка набавке жигова у облику наљепница за верификацију мјерила извјештаји о проведеном поступку набавке нису достављени Агенцији за јавне набавке у року од 30 дана од дана окончања поступка, што није у складу са чланом 11. став (3) Упутства о условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја у поступцима јавних набавки у информационом систему „Е-набавке” („Службени гласник БиХ” број 90/14 и 53/15).

Препоручује се директору да обезбиједи да се објављују обавјештења о додјели уговора и основни елементи уговора, као и да се извјештаји о проведеном поступку набавке достављају у предвиђеном року, у складу са чланом 74. став (1) и чланом 75. став (1) и (2) Закона о јавним набавкама и чланом 11. став (3) Упутства о условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја у поступцима јавних набавки у информационом систему „Е-набавке”.

5. Припрема и доношење буџета

Буџетски захтјев Завода по Инструкцији број 1. износио је 512.200 КМ, а буџетски захтјев по Инструкцији број 2. износио је 436.100 КМ. Уз Инструкцију број 2. достављен је и Захтјев за додатним средствима у износу 32.200 КМ који се у цијелости односио на расходе за бруто плате.

Завод је, уз одређено кашњење у односу на буџетски захтјев за 2021. годину, доставио Министарству финансија Републике Српске Нацрт кадровског плана. Кадровски план је, након мишљења Министарства финансија, достављен Агенцији за државну управу.

Одлуком о усвајању буџета за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске” број 131/20) Заводу су одобрена средства у износу од 412.700 КМ, а одлуком о усвајању Ребаланса буџета за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске” број 90/21) одобрена су средства у износу од 426.400 КМ, од чега за расходе за лична примања (345.700 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (65.200 КМ), издатке за нефинансијску имовину (11.000 КМ) и остале издатке у износу од 4.500 КМ.

Након усвајања Ребаланса буџета, извршене су 4 релокације средстава у износу од 10.250 КМ. На основу рјешења министра надлежног Министарства су извршене три реалокације средстава у укупном износу од 3.850 КМ, а на основу рјешења Владе Републике Српске извршена је једна релокација средстава у износу од 6.400 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Завод има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ и према члановима 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске” број 15/17), сачинио је обрасце годишњих извјештаја Образац 2 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима 01 до 05, Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

Завод је у току 2021. године извршио исправку материјално значајних грешака сходно критерију материјалности и процедури исправке грешака из претходног периода донесеном од стране Министарства финансија и извршио корекцију упоредних података у колони „претходна година“ у обрасцу 3а и 5а. Корекција је извршена на позицијама краткорочних потраживања и осталих прихода обрачунског карактера.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета (буџетски расходи и издаци) за 2021. годину је исказано у износу од 420.631 КМ, што је 1% ниже у односу на ребаланс буџета. Поједине позиције извршења буџета су ниже или више у односу на ребаланс буџета, а за одступања на којима је извршење веће у односу на средства одобрена ребалансом, извршене су реалокације (тачка 5. извјештаја).

У извјештају о извршењу буџета исказани су приходи и примици који се не планирају на нивоу буџетског корисника у износу од 122.876 КМ.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици су исказани у износу од 155.290 КМ, а чине их непорески приходи (122.298 КМ), приходи обрачунског карактера (32.414 КМ) и остали примици у износу од 578 КМ.

Непореске приходе чине приходи од пружања јавних услуга на основу Одлуке о висини и начину плаћања накнада за верификацију мјерила и других послова из области метрологије („Службени гласник Републике Српске” број 36/14) и Одлуке о висини и начину плаћања трошкова у вези са испитивањем и жигосањем предмета од драгоцености метала („Службени гласник Републике Српске” број 13/01) у износу од 37.962 КМ, приходи од Акционарског друштва за производњу и ремонт „Орао” Бијељина (у даљем тексту: „Орао” а.д. Бијељина) у износу од 83.306 КМ и „Микроелектроника” а.д. Бања Лука у износу од 1.030 КМ.

Приходи од „Орао” а.д. Бијељина и „Микроелектроника” а.д. Бања Лука се остварују на основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи који су закључени у ранијем периоду.

Приходи обрачунског карактера се односе на обрачунате а ненаплаћене приходе од „Орао” а.д. Бијељина (30.566 КМ) и „Микроелектроника” а.д. Бања Лука у износу од 1.848 КМ.

Остали примици се у цијелости односе на примитке за накнаду плате за вријеме боловања који се рефундирају од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци су исказани у износу од 482.874 КМ, а чине их расходи за лична примања запослених, расходи по основу коришћења роба и услуга, расходи обрачунског карактера и издаци.

Расходи за лична примања запослених су исказани у износу од 333.410 КМ, а чине их расходи за бруто плате запослених (315.502 КМ), расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (9.775 КМ) и расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата које се не рефундирају у износу од 8.133 КМ.

Расходи за бруто плате запослених се односе на расходе за основну плату (186.917 КМ), увећање основне плате по основу радног стажа (11.773 КМ), порез на плате (13.329 КМ) и збирне доприносе у износу од 103.482 КМ.

Обрачун плата је вршен у складу са Законом о платама запослених у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 66/18 и 105/19).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада се односе на расходе за накнаде за превоз на посао и са посла (7.515 КМ), дневнице за службена путовања у земљи (340 КМ), пензијски допринос за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца у износу од 1.920 КМ.

Расходи по основу коришћења роба и услуга су исказани у износу од 70.409 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу закупа (36.685 КМ), расходе по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (10.720 КМ), расходе за материјал за посебне намјене (11.135 КМ), расходе за стручне услуге (6.500 КМ) и остале некласификоване расходе у износу од 1.806 КМ.

Расходи по основу закупа у цијелости се односе закуп пословног простора у којем је смјештен Завод. Уговором о закупу пословног простора (из 2003. године) и Анексима Уговора (6) је дефинисано трајање закупа, висина закупнине и начин плаћања, процедура раскида уговора и друга питања од значаја за регулисање међусобних права и обавеза.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга највећим дијелом се односе на расходе по основу утрошка електричне енергије (5.102 КМ), расходе за остале комуникационе услуге (2.367 КМ) и расходе за услуге коришћења фиксног телефона и интернета у износу од 1.915 КМ.

Расходи за материјал за посебне намјене у цијелости се односе на расходе за набавку жигова за верификацију мјерила и предмета од драгоцјених метала.

Расходи за стручне услуге се највећим дијелом односе на расходе за одржавање лиценце (2.001 КМ) и услуге систематског прегледа запослених у износу од 1.982 КМ.

Остали некласификовани расходи се највећим дијелом односе на расходе по основу доприноса за професионалну рехабилитацију и запошљавање лица са инвалидитетом (659 КМ) и расходе по основу репрезентације у износу од 559 КМ.

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 62.243 КМ, а односе се на набавну вриједност реализованих залиха ауто гума (680 КМ), расходе по основу амортизације (19.898 КМ) и расходе по основу усклађивања вриједности имовине у износу од 41.665 КМ.

Расходи по основу амортизације највећим дијелом се односе на расходе по основу амортизације лабораторијске опреме (5.967 КМ), нематеријалне имовине (4.600 КМ), комуникационе и рачунарске опреме (4.724 КМ) и превозних средстава у износу од 4.287 КМ.

Обрачун амортизације је вршен линеарном методом уз примјену годишњих амортизационих стопа у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске” број 110/16).

Расходи по основу усклађивања вриједности имовине се односе на корекцију потраживања старијих од годину дана у складу са чланом 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске” број 115/17 и 118/18).

Издаци су исказани у износу од 16.812 КМ, а чине их издаци за нефинансијску имовину (10.804 КМ) и остали издаци у износу 6.008 КМ.

Издаци за нефинансијску имовину се односе на издатке за набавку опреме (системски телефон и два клима уређаја) у износу од 2.176 КМ, издатке за нематеријалну непроишвену имовину у износу од 7.948 КМ и издатке за набавку ауто гума у износу од 680 КМ.

Издаци за нематеријалну непроишвену имовину у износу од 7.948 КМ нису класификовани на осталим издацима по основу датих аванса у иностранству у складу са чланом 79. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, који прописује да се дио аванса датих у текућој години, који није затворен на дан билансирања, евидентира на осталим издацима (деталније објашњено у тачки 6.2.1.1. извјештаја).

Остале издатке чине издаци из трансакција са другим јединицама власти који се у цијелости односе на накнаду плата за боловање која се рефундира од Фонда здравственог осигурања у износу од 6.008 КМ.

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

Укупна имовина Завода на дан 31.12.2021. године је исказана у износу од 929.393 КМ бруто вриједности, 852.856 КМ исправке вриједности и 76.537 КМ нето вриједности, а односи се на нефинансијску имовину и финансијску имовину и разграничења.

6.2.1.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина је исказана у износу од 611.365 КМ бруто вриједности, 573.232 КМ исправке вриједности и нето вриједности 38.133 КМ, а односи се на постројења и опрему, нематеријалну произведену имовину, драгоцености, нематеријалну непроишвену имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми.

Постројења и опрема су исказани у износу од 561.618 КМ бруто вриједности, 542.295 КМ исправке вриједности и нето вриједности 19.323 КМ. Нето вриједност постројења и опреме чине моторна возила (4.077 КМ), канцеларијска опрема (602 КМ), комуникациона и рачунарска опрема (8.705 КМ), гријна, расхладна и заштитна опрема (2.541 КМ) и лабораторијска опрема (3.398 КМ).

У току године, вриједност опреме је умањена по основу обрачунате амортизације (15.298 КМ) и расхоловања опреме у износу од 4.474 КМ (бруто вриједности и исправке вриједности), а повећана је по основу набавку опреме у износу од 2.176 КМ и преноса права власништва над основним средствима (рачунар и штампач) у износу од 2.174 КМ (бруто вриједности и исправке вриједности).

Нематеријална произведена имовина је исказана у износу од 4.124 КМ бруто вриједности и исправке вриједности, а у цијелости се односи на Oracle лиценцу.

Завод није примјенио ревалоризациони модел вредновања на нематеријалну непроизведену имовину, иако је књиговодствена вриједност Oracle лиценце сведена на нулу, што представља обавезу према члану 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Такође, Oracle лиценца није класификована као нематеријална непроизведена имовина у складу са чланом 35. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске” број 98/16, 115/17 и 118/18).

Драгоцјености су исказане у износу од 1.330 КМ (бруто вриједности и нето вриједности), а у цијелости се односе на вриједност умјетничких слика.

Нематеријална непроизведена имовина је исказана у износу од 36.345 КМ бруто вриједности, 26.813 КМ исправке вриједности и нето вриједности 9.532 КМ, а у цијелости се односи на стандарде које доноси Институт за стандардизацију Србије, а који су набављени у ранијем периоду.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је исказана у износу од 7.948 КМ, а односи се на набавку нових стандарда који су на основу предрачуна авансно плаћени у децембру 2021. године, а рачун је достављен и стандарди су запримљени у јануару 2022. године.

Авансно плаћање стандарда није класификовано у складу са чланом 79. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Због претходно наведеног, као и наведеног у тачки 6.1.2. извјештаја, нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и издаци за нематеријалну непроизведену имовину су прецијењени, а остала краткорочна разграничења по основу датих аванса у иностранству и остали издаци по основу датих аванса у иностранству су потцијењени у износу од 7.948 КМ.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **изврши процјена Oracle лиценце у складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и иста класификује као нематеријална непроизведена имовина у складу са чланом 35. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **дати аванси за нефинансијску имовину у сталним средствима и издаци за нематеријалну непроизведену имовину, који нису затворени на дан билансирања, класификују у складу са чланом 79. став (2) и (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.**

6.2.1.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења су исказани у износу од 318.028 КМ бруто вриједности, 279.624 КМ исправке вриједности и нето вриједности 38.404 КМ, а у цијелости се односе на краткорочна потраживања. Нето вриједност краткорочних потраживања чине потраживања по основу продаје и извршених услуга (32.414 КМ), остала краткорочна разграничења (2.303 КМ) и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 3.687 КМ.

Потраживања по основу продаје и извршених услуга су исказана у износу од 312.038 КМ бруто вриједности, 279.624 КМ исправке вриједности и нето вриједности 32.414 КМ. Нето виједност потраживања се односи на ненаплаћена потраживања од „Орао” а.д. Бијељина (30.566 КМ) и „Микроелектроника” а.д. Бања Лука у износу од 1.848 КМ.

Спорна потраживања и исправка вриједности потраживања исказана су у износу од 279.624 КМ, а у цијелости се односи на коригована потраживања од „Орао” а.д. Бијељина из ранијег периода. У 2021. години је заључен Споразум о измирењу дуга којим је предвиђено да „Орао” а.д. Бијељина дуг измири у 60 једнаких мјесечних рата. Спорна потраживања чији је рок плаћања одгођен (репрограмиран) а која не доспијевају на наплату до годину дана су, у току ревизије, класификована у оквиру дугорочних потраживања у складу са чланом 62. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Остала краткорочна разграничења су исказана у износу од 2.303 КМ, а односе се на разграничења по основу неизмирених обавеза за плате за вријеме боловања које се рефундирају од Фонда здравственог осигурања.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти су исказана у износу од 3.687 КМ, а односе се на потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за здравствено осигурање.

Са Фондом здравственог осигурања извршено је усаглашавње извода отворених ставки на дан 31.12.2021. године.

6.2.2. Обавезе

Укупне обавезе Завода на дан 31.12.2021. године су исказане у износу од 38.593 КМ, а чине их краткорочне обавезе за лична примања запослених (27.184 КМ) и обавезе из пословања у износу од 10.599 КМ.

Обавезе за лична примања запослених се односе на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата за мјесец децембар 2021. године (27.184 КМ) и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених у износу од 810 КМ.

Обавезе из пословања се односе на обавезе за набавку роба и услуга у земљи (5.593 КМ), обавезе по основу закупа (4.952 КМ) и обавезе по основу доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида у износу од 54 КМ.

Завод је у 2021. години путем пет мултилатералних компензација измирио обавезе у износу од 2.416 КМ, а до рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја измирене су све обавезе доспјеле на дан 31.12.2021. године.

6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

На дан 31.12.2021. године Завод није имао пословне трансакције које се евидентирају у оквиру позиције трајних извора средстава.

6.3. Ванбилансна евиденција

Завод није у оквиру ванбилансних позиција евидентирао четири мјенице примљене као инструменте обезбјеђења наплате потраживања по основу закљученог Споразума о репрограму дуга са „Орао” а.д. Бијељина, као ни основна средства узета у закуп, што није у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоручује се директору да обезбиједи да се у оквиру ванбилансних позиција евидентирју примљене мјенице и основна средства узета у закуп у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У образложењима уз финансијске извјештаје објелодањено је да није било судских спорова као ни других активности и трансакција које би за посљедицу имале потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2021. годину сачињена су и писана Образложења, која пружају неопходне опште податке о Заводу, информације о основама за састављање финансијских извјештаја и примијењеним рачуноводственим политикама. Такође, сачињена Образложења упућују на повезане информације презентоване у Прегледу прихода, примитака, расхода и издатака, те Прегледу имовине, обавеза и извора, у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Ревизијски тим

Драган Милошевић, с.р.

Мирјана Лазић, с.р.